

SÈRIE 3**L'exercici 1 és comú a les dues opcions****Exercici 1 (5 punts)**

Tot i que la versió correcta del text pot adoptar formes distintes, donem la següent com a pauta orientativa, amb els punts que corresponen a cada frase ben traduïda:

“Les matrones foren gravades pels triúmvirs amb un fort tribut i cap dels barons no gosava preparar-los la defensa. Aleshores Hortènsia, filla de Q. Hortensi, va encarregar-se de la causa de les dones davant els triúmvirs amb fermesa i amb èxit; en efecte, va aconseguir que la major part de diners fos tornada. Q. Hortensi va reviure en la seva filla i va inspirar els seus mots”.

Exercici 2.

OPCIÓ A:

*Nec quisquam **consulum** accommodare patrociniū eis audebat
Nec quisquam uirorum accommodare patrociniū **matronis** audebat*

OPCIÓ B:

Causa feminarum ab Hortensia apud triumuiros acta est.

Exercici 3

OPCIÓ A:

1 h, 2 b, 3 d, 4 j, 5. f, 6. a, 7. e, 8. g.

OPCIÓ B:

1 c, 2. d, 3. a, 4. d.

Exercici 4 (2 punts)

OPCIÓ A:

La retòrica és l'art teòric del discurs i l'oratoria és la seva aplicació pràctica. En aquest sentit les regles de la retòrica, en tant que corpus teòric que pot ser ensenyat i après, són d'aplicació tots els gèneres literaris, fins i tot a aquelles produccions que avui dia no es consideren pròpiament literatura (produccions científiques, tècniques, filosòfiques, etc.).

La retòrica, com a corpus teòric, es va desenvolupar en la civilització grega a mitjans segle V aC. A Roma es va introduir a partir del darrer terç del segle III aC. El moment més esplendorós de l'oratoria a Roma fou a la fi de la república, concretament durant el segle I aC, en tant que l'ús de la paraula fou el mitjà imprescindible per arribar a ocupar les magistratures electives. En la mesura que l'ús de la paraula és l'única forma amb què es pot combatre pacíficament els intents per assolir el poder absolut, l'oratoria esdevé un símbol de la llibertat republicana.

L'orador romà més indigne fou Marc Tul·li Ciceró, que va escriure diversos tractats de retòrica (*De inuentione*, *De oratore*, *Brutus*, *Orator*, etc.) i va pronunciar i escriure diversos discursos (*In Catilinam*, *Pro archia poeta*, *In M. antonium orationes* o Filípiques, etc.). Com a exemple, en el discurs contra Catilina Ciceró descobreix la conjuració d'aquest senador per atemptar contra el poder republicà establert, representat en aquell moment per ell mateix que era el cònsol. Com a

exemple d'obra de retòrica es pot citar *Brutus* que és una història de l'eloqüència romana des dels orígens fins al segle I aC amb un petit resum de l'oratória a Grècia.

OPCIÓ B:

Carpe diem: mots amb què hom es refereix a l'expressió per part de l'autor de la necessitat d'aprofitar el moment present davant la brevetat i la incertesa de la vida. Aquest tòpic està recollit bàsicament en el fragment de Hölderlin ("Correm, festegem avui encar el plaer... car.. la vida és curta"). També el recull indirectament Costa i Llobera quan diu: "Què tants esforços per tan curta vida?"

Beatus ille: mots amb què hom es refereix a l'expressió per part de l'autor de la bonesa de la vida descansada, d'oci, sovint en un indret rural i idíl·lic. Aquest tòpic està recollit bàsicament en el fragment de Pope ("Feliç l'home... / aquí la vacada dóna llet, i pa els camps... Beneit qui pot, despreocupat, veure com hores, / dies i anys s'esmunyen suaument...").

Aurea mediocritas: mots amb què hom es refereix a l'expressió per part de l'autor de la felicitat que atorga una vida modesta, poc ambiciosa, amb poques necessitats supèrflues, sense voler ser massa important ni massa desconegut, etc. Aquest tòpic està recollit bàsicament en el fragment de Costa i Llobera ("Prou té per viure qui en modesta taula..."). Lorenzo de Medici també l'expressa en els mots: "Cerqui qui vulgui pompes i alts honors.... Un verd pradell ben ple de belles flora... aquieta millor els nostres ardors".

És evident que les referències s'entrecreuen en els poemes i, per tant, qualsevol altra justificació que s'ajusti a la definició donada s'ha de considerar correcta.

SÈRIE 1

L'exercici 1 és comú a les dues opcions

Exercici 1 (5 punts)

Tot i que la versió correcta del text pot adoptar formes distintes, donem la següent com a pauta orientativa, amb els punts que corresponen a cada frase ben traduïda:

“ Alexandre de Macedònia des de la seva infantesa va preparar amb gran esforç el seu esperit per a la virtut. Les virtuts d'Alexandre es varen escampar per l'orbe (de la terra) amb lloança i glòria. Tothom havia temut moltíssim Alexandre però també l'estimaren molt. Si a Alexandre li hagués estat donada una vida més llarga, les llances dels Macedonis hagessin travessat volant l'Oceà ”.

Exercici 2

OPCIÓ A:

1. Alexandro **imperium longius datum** est.
2. Alexandro **facultates longiores datae sunt**.

OPCIÓ B:

1. **Idem** summo labore animum confirmavit.
2. **Eiusdem** uirtutes per orbem terrae uulgatae sunt.
3. **Eundem** omnes metuerant.
4. **Eidem** uita longior data est.

Exercici 3

OPCIÓ A:

1. Circ, 2. Amfiteatre, 3. Termes, 4. Basílica.

OPCIÓ B: 1 c, 2 d, 3 a, 4 d.

Exercici 4 (2 punts)

OPCIÓ A:

La historiografia romana: 1. Té com a objectiu principal la recerca de la veritat, tot i que aquesta no serà una característica gaire reeixida si hi apliquem una anàlisi acurada (“...la llum de la veritat”). 2. Té un component bàsicament patriòtic i polític, 3. Té una funció educativa (“La història és la mestra de la vida”), 4. S’usa com a corretja de transmissió de les experiències dels ancians a les noves generacions (“...missatgera de l’antiguitat”), 5. Té un component important d’alliçonament moral.

A l’antiguitat, a diferència de l’actualitat, es considera un gènere literari perquè no es considera una disciplina científica sinó un “art” que pretén sobretot relatar fets i no pas analitzar-los, amb un component determinant retòric; d’aquí que Ciceró digui: “La història és molt propera al gènere del discurs perquè narra els fets bellament”.

Les diferents formes que pot presentar el relat històric són: 1. Annals (crònica objectiva i continuada dels fets per anys amb distinció formal dels “fets interns” i “els fets externs”, 2. Històries (relat dels fets contemporanis amb estructura analítica i anàlisi de causes i conseqüències), 3. Monografies (relat de fets concrets amb un component important de càrrega afectiva), 4. Comentaris (generalment, apunts personals o informes de generals), 5. *Res gestae* (relat que passa revista als fets antics, però es centra sobretot en el relat dels fets contemporanis amb una anàlisi de causes i conseqüències), 6. Altres: epítomes.

Els historiadors principals del segle I aC són Cèsar, Sal·lusti, Nepot i Tit Livi.

OPCIÓ B:

1. Virgili.
2. *Les geòrgiques* a les quals correspon el símbol de les espigues perquè un dels temes que s’hi tracten són els conreus; *Les bucòliques*, a les quals correspon la flauta de Pan símbol dels pastors que són els protagonistes de l’obra / poesia bucòlica; *L’Eneida*, a la qual correspon l’espasa, perquè tracta de les gestes d’herois / poesia èpica.